

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 27 października 2023 r.

WK-I.431.1.53.2023

**Pan
Sławomir Dariusz Zalewski
Burmistrz Miasta i Gminy
Nowe Miasto**

**Urząd Miasta i Gminy Nowe Miasto
ul. Apteczna 8
09-120 Nowe Miasto**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 17 do 26 maja 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Nowe Miasto, z siedzibą przy ul. Aptecznej 8.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 21 kwietnia 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 4 października 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie przyjęto 391 wniosków o wydanie dowodu osobistego, wydano 403 dowody osobiste, wpłynęło 46 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydano 1 decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego oraz zrealizowano 4 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Ponadto

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

5 dowodów osobistych nie zostało odebranych przez wnioskodawców w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania.

W ww. okresie nie wydawano decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego, decyzji odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO), nie wydawano zaświadczeń dotyczących danych przetwarzanych w RDO, jak również nie udostępniano danych w trybie jednostkowym z RDO. W okresie kontrolowanym nie wpłynęły zgłoszenia zawieszenia i cofnięcia zawieszenia certyfikatów zawartych w warstwie elektronicznej dowodu osobistego oraz zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego. Nie była również brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi³.

Badaniu poddano: 15 wniosków o wydanie dowodu osobistego, 10 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego wraz z wydanymi zaświadczeniami, 1 decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego, 4 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz 5 przypadków nieodebrania dowodów osobistych w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania⁴.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego były kompletne i złożone zostały przez osoby uprawnione określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych⁵, na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁶. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z regulacją określoną w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były przez osoby uprawnione w Urzędzie Miasta i Gminy Nowe Miasto, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Na formularzach

³ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto z 19 maja 2023 r. „*W okresie poddanym kontroli dokumentacja związana z dowodami osobistymi nie była brakowana*”.

⁴ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

⁵ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1865), dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego.

znajdowały się potwierdzenia odbioru dowodu osobistego, a w 11 przypadkach także potwierdzenia odbioru dokumentu z kodem PUK – ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelny podpis osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W aktach poddanych kontroli zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego znajdowały się egzemplarze zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Zaświadczenia wydane były z urzędu.

Dowody osobiste unieważniano w terminach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych, a do RDO wprowadzano prawidłowe dane określone w § 17 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

W poddanych kontroli sprawach udostępnienia dokumentacji związanej z dowodami osobistymi dokonano na pisemne wnioski złożone na formularzu określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi⁷, nieodpłatnie, uprawnionym podmiotom, zgodnie z postanowieniem art. 75 ust. 3 pkt 1 oraz ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi zabezpieczona była zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych⁸. Nieodebrane dowody osobiste w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania znajdowały się w kopertach dowodowych.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na doręczeniu wnioskodawcy drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy ePUAP, decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego, która nie spełniała wymogów dokumentu elektronicznego. Przedmiotowa decyzja została doręczona wnioskodawcy w formie skanu dokumentu⁹. Należy wskazać, że skan nie jest dokumentem elektronicznym, ponieważ posiada pierwowzór w formie

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (Dz. U. z 2015 poz. 1604), dalej rozporządzenie w sprawie wzorów wniosków o udostępnienie danych.

⁸ Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1006, ze zm.).

⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto z 19 maja 2023 r. „Decyzja oraz wezwanie zostały przesłane do wnioskodawcy drogą elektroniczną w postaci skanu dokumentu sporządzonego w formie papierowej, a nie dokumentu elektronicznego podpisanego kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez pomyłkę”.

papierowej¹⁰. Ponadto doręczenie drogą elektroniczną skanu pisma sporządzonego w postaci papierowej nastąpiło również w przypadku wezwania kierowanego do strony postępowania w ww. sprawie, w której wydano decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- a) w 5 przypadkach przyjęto nieprawidłowo wypełniony formularz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, w którym w pkt 2 nie zaznaczono sposobu przekazania uszkodzonego dowodu osobistego¹¹;
- b) w poddanej kontroli decyzji odmawiającej wydania dowodu osobistego nie zamieszczono pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania wynikającego z treści art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego¹², pomimo wymogu w tym zakresie określonego w art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. W konsekwencji strona nie została poinformowana o przysługującym jej uprawnieniu¹³;
- c) w 14 poddanych kontroli przypadkach na formularzu odbioru dowodu osobistego dokonano adnotacji urzędowej o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, pomimo że wniosek o wydanie dowodu osobistego został złożony w formie papierowej, a nie na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej¹⁴.

Ponadto ustalono, że wniosek o wydanie dowodu osobistego składany na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej i przechowywany w systemie teleinformatycznym, organ dodatkowo drukuje, a załączoną do wniosku w postaci pliku fotografię nagrywa na płytę CD i w takiej formie dodatkowo przechowuje w kopercie dowodowej¹⁵. Należy zaznaczyć, że

¹⁰ Zgodnie z Postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 października 2022 r., I OSK 1465/22 „Przepis art. 109 § 1 k.p.a. zobowiązuje organ administracji publicznej do doręczenia stronie decyzji, co należy rozumieć jako obowiązek doręczenia stronie oryginału decyzji. Odwzorowanie treści decyzji w formie pdf, bez pliku zawierającego podpis elektroniczny nie spełnia wymagań przewidzianych dla stosowania środków komunikacji elektronicznych, o których stanowi art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, mający zastosowanie w procedurze administracyjnej z mocy art. 39¹ § 1 k.p.a.

¹¹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza miasta i Gminy Nowe Miasto z 22 maja 2023 r. „W każdym z wymienionych przypadków uszkodzony dowód osobisty był przekazany przy składaniu wniosku. Formularz jest tak skonstruowany, że w ocenie pracownika sposób przekazania dowodu zaznacza się w przypadku, kiedy uszkodzony dowód dopiero zostanie przekazany”.

¹² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej k.p.a.

¹³ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto z 22 maja 2023 r. „W pouczeniu decyzji nie przywołano art. 127a k.p.a. przez przeoczenie”.

¹⁴ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto z 19 maja 2023 r. „Adnotacji dotyczącej ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego dokonano przez pomyłkę – brak miejsca na formularzu do zamieszczenia stosownej informacji”.

¹⁵ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Nowe Miasto z 22 maja 2023 r. „Dokumentację związaną z dowodami osobistymi sporządzoną w formie elektronicznej przechowuje się

zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych „*Dokumentację związaną z dowodami osobistymi sporządzoną w formie elektronicznej przechowuje się zgrupowaną w systemach teleinformatycznych właściwych organów w sposób uniemożliwiający jej modyfikację lub usunięcie*”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadań w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do prawidłowego doręczania drogą elektroniczną decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego oraz wezwań kierowanych do stron postępowania, tj. w formie spełniającej wymogi dokumentu elektronicznego, nie zaś w formie skanu dokumentu posiadającego swój pierwowzór w formie papierowej.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- a) weryfikacji i przyjmowania prawidłowo wypełnionych formularzy zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego,
- b) zamieszczania pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania wynikającego z treści art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego;
- c) zaprzestania dokonywania adnotacji urzędowej o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego w formularzach odbioru dowodu osobistego w przypadku, gdy wniosek o wydanie dowodu osobistego złożony został formie papierowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuje Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

zgrupowaną w systemach teleinformatycznych. Dodatkowo wnioski drukowano, a zdjęcie nagrywane na płytę CD – całość przechowuje się w kopertach dowodowych.”.

Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/